

Силабус курсу

«Наступність ЗДО і початкової школи»

Ступінь вищої освіти: другий

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта»

Консультації: п'ятниця

Рік навчання: I, семестр I

Кількість кредитів 1 (26 години)   Мова викладання українська

Керівник курсу

Асистент Пуйо Ольга Ігорівна

Контактна інформація olga.puyo@tnpu.edu.ua +380979002909

Опис дисципліни

Освітня реформа системи шкільної освіти, запровадження Концепції Нової української школи безпосередньо торкається дошкільної освіти. Сьогоднішній старший дошкільник – це майбутній першокласник. Компетенції, які мають формуватися під час навчання в початковій школі обов'язково розпочинати формувати в дошкільному віці. З огляду на це проблема наступності дошкільної та шкільної ланки освіти як неперервного процесу навчання особливо актуальна.

Навчальний курс «Наступність ЗДО і початкової школи» орієнтований на розгляд всіх компонентів психологічної, фізіологічної та інтелектуальної готовності майбутнього першокласника до навчання в школі, висвітлення наступності у логіко-математичному, мовленнєвому, природничому та образотворчому розвитку, формування навиків використання потенційних можливостей гри в процесі підготовки дошкільників до навчання в школі, розвиток навичок організації взаємодії сім'ї, ЗДО та школи у підготовці дитини до школи.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Наступність ЗДО і початкової школи» є розкриття загальних закономірностей та індивідуальних

особливостей психічного розвитку дітей старшого дошкільного віку, формування у магістрантів навичок і вмінь використання засобів, форм та методів задля забезпечення принципу наступності в системі закладів дошкільної і початкової освіти під час організації освітнього процесу.

Зміст дисципліни «Наступність ЗДО і початкової школи» розроблено на основі відповідних вимог щодо підготовки магістрів до педагогічної роботи в закладах дошкільної освіти, наукової роботи у вищих освітніх закладах зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» та відповідних кваліфікаційних компетентностей ОП: здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Наступність дошкільної та початкової освіти як неперервного процесу	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні (ПР-5.1.). Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти (ПР-5.7), зокрема, в процесі реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. Володіти діяльнісним підходом у реалізації наступності у процесі підготовки дитини до школи.	Питання, складання порівняльної таблиці
2/2	2. Психологічна готовність старших дошкільників до навчання в школі.	Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком	Питання, презентації

		особистості дитини (ПР – 5.6.), розуміти та вміти характеризувати компоненти та показники психологічної готовності дошкільника до шкільного життя, визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел (ПР-5.13). Володіти складовими особистісної готовності дітей до школи, педагогічними засобами формування особистісної готовності дошкільника до навчання у школі.	
2/2	3. Потенційні можливості гри як засобу формування готовності дитини до школи.	Володіти методикою проведення різних видів ігор, спрямованих на підготовку дошкільника до навчання в школі. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності (ПР-5.4.), виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень (ПР-5.8)	Питання, творчі завдання
2/2	4. Наступність у логіко-математичному та	Володіти змістом математичної підготовки дітей ЗДО і початкової школи,	Питання, творчі завдання

	<p>мовленнєвому розвитку дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку</p>	<p>методами навчання математики, реалізовувати принцип наступності під час вивчення геометричних фігур та їх властивостей. Володіти засобами розвитку фонематичного слуху як передумови оволодіння звуковим аналізом, розвитку мовлення та збагачення словникового запасу дошкільнят, методикою підготовки руки дитини до письма та використання художньої літератури в процесі підготовки до школи. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики (ПР-5.9.)</p>	
2/2	<p>5. Наступність в організації образотворчої та природничої діяльності в ЗДО та початковій школі</p>	<p>Володіти формами і методами ознайомлення дітей з природою та організації образотворчої діяльності. Дотримуватися принципів наступності під час ознайомлення дітей з природою, образотворчої діяльності в дошкільному закладі та школі. Розуміти значення образотворчої діяльності як засобу всебічного розвитку особистості дошкільника та підготовки до школи. Виявляти та</p>	<p>Питання, творчі завдання</p>

		відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень (ПР-5.8.).	
2/0	6. Вектори взаємодії сім'ї, ЗДО та школи у підготовці дітей дошкільного віку до шкільного життя.	Визначати способи та умови комплексної співпраці сім'ї, ЗДО та школи. Вміти планувати поетапну роботу з батьками з метою успішної підготовки дошкільника до шкільного життя за напрямками психологічної та фізичної підготовки дитини до школи, володіти навиками оптимізації співпраці ЗДО та батьків старших дошкільників через запровадження передового педагогічного досвіду. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів (ПР-5.3.)	Питання, творчі завдання
2/2	7. Адаптація дошкільників до навчання у школі	Розуміти поняття шкільної адаптації та визначати її види, володіти інформацією щодо форм сучасної адаптації першокласників. Вміти організовувати умови для успішної адаптації майбутніх першокласників та аналізувати показники адаптації. Визначати особливості адаптаційного періоду майбутніх першокласників та причини проблемної адаптації. Володіти уміннями й навичками	Питання, анкетування, презентації.

		аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії (ПР-5.10).	
--	--	--	--

Літературні джерела

1. Авраменко Н.К. Підготовка дитини до школи. М., 1992. 48 с.
2. Баб'юк С. Рухова активність та її вплив на фізичний та психічний розвиток дітей старшого дошкільного віку у підготовці до навчання. 2004. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/14476/1/%D0%91%D0%B0%D0%B1%D1%8E%D0%BA%20%D0%A1..pdf> (дата звернення: 12.10.2020).
3. Базовий компонент дошкільної освіти / А. М. Богущ, Г. В. Беленька, О. Л. Богініч. 2012. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf> (дата звернення: 29.09.2020).
4. Богославська Я. Є. Соціалізація як показник особистісної зрілості дошкільника. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/823/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf#page=107> (дата звернення: 12.10.2020).
5. Богущ А. М. Підготовка дітей до школи у вимірі дошкільної зрілості. 2015. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2226/1/Pidgotovka%20ditej%20do%20shkoly%20u%20vymiri%20doshkilnoyi%20zrilosti.pdf> (дата звернення: 12.10.2020)
6. Божович Л. І. Чи знаєте ви свого учня? М., 1960.
7. Венгер Л.А. Психологічні питання підготовки дітей до навчання в школі. *Дошкільне виховання*. 1990. 289 с.
8. Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти. Додаток до листа МОН України від 19.04.2018 № 1/9-249

9. Каньоса Н. Наступність дошкільного та початкового навчання в умовах Нової української школи. Збірник наукових праць. 2019. Вип.26. Ч. 2. С.260-266. URL: <http://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/168997>
10. Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа». 2016. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
11. Лавренко С. О. Наступність дошкільної та початкової освіти у вимірах сьогодення: здобутки та перспективи. Інноваційна педагогіка : науковий журнал. 2019. Вип. 16. Т. 2. С. 23-26. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/2928>
12. Піроженко Т. О., Карабаєва І. І., Ладивір С. О. Прийняття дитиною цінностей: посібник. К., 2018. 240 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/710123/1/Прийняття%20д.%20ц.%202018.pdf>
13. Ковшар О. В. Теоретико-методичні засади організації передшкільної освіти. Кривий Ріг, 2015. 244 с.
14. Колесник Н. Є. Проблема наступності підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів і вчителів початкової школи до організації художньо-естетичної діяльності дітей. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: педагогіка. 2014, №4. URL: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/64857>
15. Кононко О.Л. Сучасний дитсадок: який він? *Дошкільне виховання*. 2006. №7. С.3-6.
16. Матвієнко С. І. Методика формування у дошкільників соціальної компетентності. Ніжин, 2012. 106 с.
17. Панасюк Т. Наступність і перспективність дошкільної та початкової освіти. *Практика управління закладом освіти*. 2011. №3. С. 4-5.
18. Петрученко Г.Г. Розвиток дітей 6-7-літнього віку і підготовка їх до школи. М., 1978. 291 с.
19. Піроженко Т., Ладивір С. Психологічний супровід становлення дошкільної зрілості дитини. URL: https://ird.npu.edu.ua/files/pirozenko_laduvir.pdf
20. Половіна О. А., Ліпчевська І. Л. Наступність дошкільної освіти та Нової української школи: реалії та перспективи. *Інноватика у вихованні*. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24598/1/O_Polovina_.pdf
21. Черепаня Н. І. Педагогічні детермінанти готовності дитини до навчання у школі. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvuuped_2013_27_76 (дата звернення: 2.10. 2020).

22. Шулигіна Р. Ігрова діяльність як засіб виховання. URL:
<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/14064>

Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректним текстовим запозиченням (до 20 %).

Політика щодо відвідування: відвідування є обов'язковим компонентом оцінювання.

Оцінювання

Оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Усне опитування	40
Письмове підсумкове опитування	30
ІНДЗ	30